

7 ta' Mejju, 1952.

Imħallef:

L-Onor. Dr. A.J. Montanaro Gauci, LL.D.

Il-Pulizija versus Giuseppe Gasan

Bastiment — "Goods" — Finance (Defence) Regulations, 1942 — Preskrizzjoni — Notifikazzjoni tal-Gvern — Gvernatur — Ministru tal-Finanzi — Nullità — Nominated Council — Supply and Services (Transitional Powers) Act, 1945 — Instructions tal-Gvernatur, 1947, Sect. 12 (2) u. 13 — Art. 17 u. 23 (c) (6) tal-Govt. Notice 214/1942—Govt. Not. 409/49.

Bastiment jidhol taħt il-kelma "goods" li hemm fil-Finance (Defence) Regulations; u għalhekk ir-regolamenti li jillimitaw u jirregolaw l-esportazzjoni ta' oġġetti minn dawn il-Gżejjer jolqtu wkoll il-bastimenti.

L-azzjoni penali kontra min jikser il-Malta (Defence) Regulations hija perenta malli jgħaddu tliet xhur mid-data li fiha tasal għall-konjizzjoni tal-Gvernatur il-prova li fl-opinjoni tiegħu hija biżżejjed b'iez tiġġustifika dik l-azzjoni. U b'iez tiġi stabbilita dik id-data huwa prova konklużjonali ċertifikat tal-Gvernatur li jiċċertifika meta dik il-prova giet għak-konjizzjoni tiegħu.

Notifikazzjoni tal-Gvern li tippreskrivi regolamenti li hemm fil-Finance Defence Regulations, u li għalhekk, billi tmis materja riżervata, ma tistax toħroġ taħt l-awtorità ministerjali, iżda taħt dik tal-Gvernatur, mhix nulla billi tkun iggib il-firma tal-Ministru tal-Finanzi, jekk tkun harġet u saret taħt l-awtorità tal-Gvernatur, jew ta' l-Uffiċjal li jamministra l-pajjiż fl-assenza tiegħu bis-saħħa tal-poteri lilu konferiti mill-liġi, u għalhekk tkun saret mill-awtorità kompetenti.

Lanqas hi nulla dik in-Notifikazzjoni tal-Gvern u r-regolamenti mahruġa biha minħabba l-fatt li ma jkunux ġew sottomessi lin-Nominated Council; għax il-Gvernatur għandu l-jedd li ma jaqbelx man-Nominated Council, jew li ma jissottomettix il-kwistjoni lil dak il-Kunsill.

Fuq l-akkuża kontra l-imputat Giuseppe Gasan talli fl-aħbar tmintax-il xahar qabel it-tahrifa, mingħajr il-permess mogħfi mill-Gvernatur jew f'ismu, esporta vapur, "motor ship

Calypso", minn dawn il-Gżejjer u kkunsinnah għal Franza, li huwa territorju li għalih kien jgħodd ir-Regolament no. 17 tad-Defence (Finance) Regulations 1942, bl-ordni tal-Gvernatur publikat bin-Notifikazzjoni tal-Gvern nru. 368 ta' l-1948, u dana bi ksur ta' l-istess regolament no. 17 tar-Regolamenti fuq imsemmija, billi ma wriex għas-sodisfazzjon tal-Kollektur tad-Dwana illi l-ħlas għall-imsemmi vapur sar lil persuna li tgħammar f'Malta jew fil-Gżejjer li jagħmlu magħha bil-mod ordnat mill-Gvernatur dwar Franza, jew illi l-ħlas tal-vapur kellu jsir b'dak il-mod, mhux iżjed tard minn sitt xhur wara d-data ta' l-esportazzjoni jew sa iżjed żmien li seta' jingħata mill-Gvernatur jew f'ismu, u illi l-ammont tal-ħlas jirrappreżenta l-valur sħiħ tal-vapur, il-Qorti Kriminali tal-Maġistrati tal-Pulizija Gudizzjarja ta' Malta, b'sentenza tat-30 ta' Ġunju 1951, wara li rat ir-regolamenti 17 (1) (a), 17 (1) (b), 17 (3), 23 (c) (1) u (2) tal-Government Notice 214 tat-12 ta' Mejju 1942, sabet lill-akkużat hati skond l-akkuża u kkundannat sittax-il elf lira sterlina (£16,000);

L-imputat appella;

Il-Qorti semgħet il-provi.....;

Mill-provi rriżulta li l-imputat, li jgħammar f'Malta, kellen l-"motor ship Calypso", li kien registrat fil-port ta' Malta, u fit-2 ta' Marzu 1950; hamel ftehim u firma kirografu fejn iddikjara illi "it is hereby agreed that the vendor" (jiġifieri huwa stess) sells to the purchaser the motor vessel Calypso for the sum of £9,000". Għe miftihem ukoll fl-istess kirografu illi l-ħlas isir, kwantu għal £5,000 per mezz ta' Barclay's Bank ta' Lausanne, malli l-kirografu jiġi depożitat fil-Barclay's Bank ta' Valletta, u kif jithallas dan l-ammont ix-xerrei kellu jidher pussess tal-bastiment, u kwantu għall-bilanċ, kellu jithallas ukoll per mezz ta' Barclay's Bank ta' Lausanne fi żmien xehrej mill-firma ta' dak il-kirografu, salv il-permess ta' l-Awtoritajiet Britanniċi għat-tibdil tan-nazzjonalità; u sakemm jithallas il-prezz kollu, il-bastiment kellu jibqa' f'isem l-imputat;

Ix-xerrei kiene is-Società "Calypso" ta' Pariġi, fi Franza, u fil-kirografu deher il-kmandant Jacques Yves Cousteau;

Patt ieħor miftihem fl-istess kirografu kien illi l-basti-

ment kellu jiġi konsenjat f'Antibes, fuq "pro-forma" kuntratt ta' nolegġ, li ma kellhiex taġġenta l-klawsoli tal-kirografu ;

Intant, fl-4 ta' Marzu 1950, l-imputat irċieva l-ħlas ta' l-ewwel akkont mittihem per mezz ta' Barclay's Bank "from a Swiss Account"; u wara li mill-prezz originarju, bi ftehim, ġie mnaqqas l-ammont ta' £1,000, fit-13 ta' Gunju 1950, l-imputat irċieva l-ħlas tal-bilané per mezz ta' rimessa ta' banka Svizzera lil Barclay's Bank. Sadattant il-bastiment kien telaq minn Malta fit-8 ta' Marzu 1950. Immela l-imputat għamel il-konsenja f'Marzu 1950, ix-xerrej ha l-pussess tiegħu hekk kif hallas l-ewwel akkont, tant fi qiegħed fuqu ekwipaggi ingaġġat minnu stess, u bil-ħlas tal-bilané il-bastiment ma baqgħax f'isem l-imputat. U tant kien definitiv dak li sar bejn l-imputat u x-xerrej; li l-imputat hallas is-senserija li kellu jhallas fid-29 ta' Lulju 1950, u l-imputat kien jikkunsidra l-bastiment mibjugħ fit-2 ta' Marzu 1950 (Dok. fol. 14 u fol. 21). Huwa veru li Bill of Sale allura kien għadu ma sarx; iżda fil-każ in ispeċje dina l-formalitá lanqas kienet meħtieġa, għax il-bastiment ġie mibjugħ lil persuna stranjera li ma setgħetx ikollha bastiment Britanniku, u l-bejgħ sar f'Malta fejn il-bastiment kien jinsab registrat (Temperley, Merchant Shipping Acts, p. 17, nota "b") ;

Skond l-art. 17 tar-Regolamenti mahruġa bil-Government Notice 214 ta' l-1942 hadd ma jista', mingħajr il-permess mogħti mill-Gvernatur, jew f'isem, jesporta "goods of any class or description" għal destinazzjoni f'territorju li għalih hu applikabili r-regolament, kemm-il darba ma jiġix dimostrarat għas-sodisfazzjon tal-Kollettur tad-Dwana illi l-ħlas ikun sar lil persuna residenti f'Malta, u bil-mod preskritt mill-Gvernatur, u fi żmien mhux aktar tard minn sitt xhur, u illi l-ħlas jirrappreżenta l-valur sħiħ ;

L-imputat issottometta li bastiment mhux "goods", u li għalhekk dak ir-regolament ma jolqotx il-bastiment tiegħu mibjugħ. Iżda dana m'huwiex korrett. Dak ir-regolament ġie kkuġjat fuq ir-regolament 5B (1) tad-Defence (Finance) Regulations 1939 ta' l-Ingilterra, u għandu jiftiehem u jifisser fid-dawl tal-Liġi Inġliża. Fil-Liġi Inġliża, bastiment hu kunsidrat bħala "goods". Jgħid il-Professor Lord Chorley :— "For the purpose of buying and selling a ship, or building one, a ship

for most purposes is 'goods', and the transactions are governed by the Sale of Goods Act 1893' (Shipping Law, p. 11). U Lord Wright, in re "Belke vs. Beale Shipping Co. (1927)", 1 K.B. 649, ikkommenta li l-Att (Sale of Goods Act 1893, sec. 62) jid-definixxi l-kelma "goods" "as all chattels personal other than things in action and money", u li "a ship is clearly a chattel personal". Ghaldaqstant ma jistax ikun hemm dubju li r-regolament fuq imsemmi jolqot ukoll il-bastimenti. Huwa veru li hemm ligi oħra li tikkontempla l-bastimenti (Ships and Aircraft (Transfer Restrictions) Act, 1939), iżda dana ma jfisserx li ma hemmx ukoll ir-regolament fuq imsemmi, u li jibqa' effikaċi u vinkolanti flimkien ma' l-Att ta' l-1939 li ssemma;

Meta l-Calyppo, fit-8 ta' Marzu 1950, hareġ minn Malta għal Franza b'"charter party pro forma". fil-fatt kienet qieghda ssir esportazzjoni bil-moħbi, għax il-bastiment, mingħajr permess ta' l-awtorità kien għa nbiegh, u x-xerrej kien għa ha pussess tiegħu inalli hallas l-ewwel akkont, u l-imputat, malli rċieva l-aħħar akkont f'Gunju ta' wara, ma kien fadallu ebda nteress iżjed fil- . Huwa veru li f'Jannar 1951 l-imputat, fuq talba tiegħu, irċieva l-awtorizzazzjoni tal-Ministeru tat-Transport; u wara kkomunika lid-Dwanier il-Bill of Sale li kien għadu kif għamel; iżda dana ma jfisserx li l-bejgh u l-esportazzjoni għamillhom f'Jannar 1951. Dawn kienu għa saru bosta xhur qabel, meta allura kienet għa nkisret il-ligi mill-imputat. U meta l-imputat talab il-permessi fuq is-C.D. Form, f'Gunju 1951, l-proċediment kontra tiegħu kien għa nbeda;

Irrizulta wkoll li l-hlas sar mill-Isvizzera, fil-waqt li l-bejgh sar fi Franza. Intant, fil-waqt li l-hlas kellu jsir, skond l-Exchange Regulations, minn French no. 1 Account, bi sterlini, fil-fatt sar minn Swiss Account, in parti per mezz ta' Barclay's Bank ta' Lausanne, li lanqas ma kien bank awtorizzat għal dak il-fini regolamentari (fol. 139);

Irrizulta wkoll li l-imputat lanqas ha hsieb jagħmel il-praktiki meħtieġa biex jagħti lid-Dwanier l-informazzjonijiet u l-assikurazzjonijiet meħtieġa skond ir-regolamenti qabel ma effettwa l-bejgh u l-esportazzjoni. Huwa talab li jagħmel u jipprezenta s-C.D. Form li kellu jagħmel fil-bidu fit-23 ta' Gunju 1951, meta għa kien tard ferm. Sadattant l-imputat ippreferixxa s-skiet u l-habi. U tabilhaqq, l-imputat xejn ma wieġeb

għall-ittra tas-26 ta' Ottubru 1950, li r-Registratur tax-"Shipping" bagħatlu fejn staqsieh jekk il-vapur kienx bieghu. Meta d-Dipartiment tat-Teżor. fid-9 ta' Diċembru 1950, kiteb lill-imputat, u talbu informazzjoni dwar il-vjaġġi u n-noleġġi tal-vapur. L-imputat irrispondieh billi qallu li r-risposta kienet "nil", u b'hekk hallieh fil-ghama. U bi twegiba għal ittra oħra tat-28 ta' dak ix-xahar, l-imputat kompli jevadi l-indaġini tat-Teżorier. Kien fis-16 ta' Jannar 1951 li l-imputat għarraf lid-Dwanier bil-bejgh tal-vapur, u kien fuq mistoqsija tat-Teżorier li b'ittra tal-5 ta' Frar 1951 l-imputat għarraf lit-Teżorier bil-bejgh u l-kondizzjonijiet tal-bejgh u l-hlas tal-prezz. Dana juri mala fede, u mhux bona fede, fl-imputat, li wara li kiser il-ligi pprova jgħatti u jissana l-ksur tal-ligi u r-reat li kien għa kkommetta;

L-imputat issottometta li l-azzjoni kontra tiegħu kienet tardiva, u għalbekk kienet perenta meta giet eżerċitata fl-14 ta' April 1951:

Skond l-art. 23 (c) (6) tad-Defence (Finance) Regulations 1942, "any proceedings against any person in respect of an offence against these Regulations may not be commenced at any time later than three months from the date on which evidence, sufficient, in the opinion of the Governor, to justify a prosecution for the offence, comes to the knowledge of the Governor..... For the purposes of this paragraph, a certificate of the Governor as to the date on which such evidence as aforesaid came to the Governor shall be conclusive evidence thereof". Mid-dok. fol. 93 tal-proċess jirrizulta li l-Gvernatur iċċertifika fl-14 ta' April 1951 li kien fil-21 ta' Frar 1951 li kellu prova suffiċjenti, skond l-opinjoni tiegħu, biex tiġġustifika t-taħrika kontra l-imputat. It-taħrika harġet fl-14 ta' April 1951, u għalhekk kienet fit-terminu. Għaldaqstant l-eċċezzjoni ta' l-imputat taqa' ;

Fuq it-talba ta' l-imputat għall-ittri rogatorjali biex jinstama' xhud barra minn Malta, il-Qorti tosserva li l-oġġett tal-prova huwa dak li juri li fl-Ingilterra dak ix-xhud ma għamelx il-proċedura tas-C.D. Form għall-bejgh ta' xi vapuri lil stranġieri. Izda x'sar fl-Ingilterra mhux rilevanti għal dil-kawża, għax dan jammonta għal interpretazzjoni tal-ligi f'pajjiż ieħor, u għalhekk għal opinjoni; u għall-opinjonijiet il-Qorti ma tis-

max xhieda b'rogatorji. U dana indipendentement mill-ammisibilità jew le tal-proċedura tar-rogatorji f'kawża bhall-preżenti;

Fuq il-piena, l-imputat isostni li mhix applikabili n-Notifikazzjoni tal-Gvern nru. 409 tat-28 ta' Ġunju 1949, għaliex iġġib il-firma tal-Ministru tal-Finanzi, u bhala materja riżervata lill-Gvernatur taht il-Kostituzzjoni ma setgħetx toħroġ taht l-awtorità ministerjali, iżda taht dik tal-Gvernatur. Iżda, apparti l-formalità tal-firma ministerjali, jibqa' l-fatt li, kif tgħid din il-Government Notice stess, dina haġet u saret bl-awtorità ta' l-Uffiċjal li kien Jamministra l-Pajjiż fl-assenza tal-Gvernatur, "in the exercise of the powers conferred upon the Governor by Section 3 of the Supplies and Services (Transitional Powers) Act, 1945, and all other powers thereunto enabling him"; u għalhekk saret mill-awtorità kompetenti, u l-firma tal-Ministru tal-Finanzi setgħet biss tattesta li r-Regolamenti effettivament harġu minn għand l-awtorità kompetenti, bla ma naqqsitilhom xejn mill-effikaċja u l-legalità tagħhom. Jekk imbagħad null-firma tal-Ministru wiehed jista' jinduċi li dik in-Notifikazzjoni tal-Gvern u r-Regolamenti maħruġin biha ma ġewx sottomessi lin-"Nominated Council"—haġa li ma ġietx pruvata—ebda nullità ma jista' jkun hemm b'daqshékk; għax il-Gvernatur għandu l-jedd ma jaqbelx mal-Kunsill, jew li ma jissottomettix il-kwistjoni lill-Kunsill (Instructions ta' l-1947, sects. 12 (2) u 13);

Omissis;

Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti tieħad it-talba ta' l-imputat għas-smieġh ta' xhud per mezz ta' ittri rogatorjali, u tieħad l-appell ta' l-imputat, u tikkonferma s-sentenza appellata: iżda wara li rat l-art. 16 (2) tal-Kodiċi Kriminali, tagħti lill-imputat il-fakoltà li jhallas l-ammont tal-piena fi żmien sena, fi tnax-il rata ndaqs, b'rata fl-aħħar ta' kull xahar, u jibda mill-aħħar ta' dan ix-xahar.